

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa Hồn)

Tác Giả: LM Julian Élizaldé Thành, SJ
Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

Con ch  xin Chúa ban cho con tình yêu và  n s ng. Đ c nh  th , con   gi u sang đ  và không d m đòi hỏi g i n a."

Thánh I-nha-xi  Loyola (Y Nh ) (1491-1556)

V  s ng l p dòng Tên này đang tr n đ  danh vọng và quy n th  c a m t sĩ quan trong quân đ i Tây Ban Nha th  m t tr i đ n đ i b c   làm ng i b  th ng   ch n. Trong thời k  d ng b nh, v  không c  s n các cu n ti u thuyết đ  gi t th i gi i n n ng i   bi t đ n cu c đ i Đ c Kitô và h nh các th nh. L ng t m ng i b  đ nh đ ng, và t  đ  kh i đ u m t h nh tr nh l u d i và đau kh  khi tr  v  v i Đ c Kitô.

Thánh I-nha-xi  Loyola (Y Nh )

Vào năm 1522, đ c th y M  Thiên Chúa trong m t th  ki n, ng i th c hi n cu c h nh h ng đ n đ n vi n dòng Bi n Đ c   Monserrat.   đ y, ng i x ng th  t i l i, m c  o nhóm và đ t thanh g m tr n b n th  Đ c Maria th  h a s  tr  n n m t hiệp sĩ cho Đ c M .

Trong kho ng thời gian m t năm, ng i s ng g n Manresa, c  khi th  với các tu sĩ Đa Minh, c  khi th  nh  t  b n, nh ng l u nh t l  s ng trong m t cái hang   tr n đ i đ  c u nguy n. Chính trong thời gian ho n c i n y ng i b t đ u m t c ng tr nh m  sau đ  r t n i ti ng, cu n Nh ng Thao Luy n Tâm Linh.

Vào năm 1523, ng i r i Manresa đ n R ma và Giêrusalem, l  n i ng i s ng nh  vi c kh t th c v  h ng say ho n c i ng i H i Giáo   đ y. V  lo s  cho t nh m ng c a ng i các tu sĩ Phanxicô khuy n ng i tr  v  Barcelona. Tin t ng r ng ki n th c uy n b c s  giúp đ  tha nh n cách thi t thực h n, ng i d nh 11 năm tiếp đ  trong việc học   Alcalá, Salamanca v  Bal .

Vào năm 1534, l c  y   43 tuổi, c ng v i s u ng i khác (trong đ  c  Thánh Phanxicô Xavi ) ng i th  s ng kh o nghèo v  khiết t nh v  t t c  c ng đ n Đ t Th nh. Các ng i th  quyết r ng nếu không th  đ y th  s  d ng m nh cho c ng vi c t ng đ  c a đ c giáo hoàng. V  đ  l  đ u   đ  x y ra. B n năm sau, Thánh Y Nh  h p th c h a t  ch c c a ng i. Tu H i c a Đ c Giêsu

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa Hồn)

Tác Giả: LM Julian Élizaldé Thành, SJ
Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

(Dòng Tên) được Giáo Hoàng Phaolô III chọn nh và Thánh Y Nhã được b u làm b trên đ u tiên.

Trong khi các b n đ ng hành đ c đ c giáo hoàng sai đi truy n giáo thì Thánh Y Nhã v n ở Rôma, chăm sóc t ch c m i c a ngài nh ng v n dành th i gi đ thành l p các nhà cho cô nhi, cho ng i tân tông. Ngài thành l p Tr ng Roma (sau này là Đ i H c Grêgôriô), v i m c đích là tr ng này s tr nên khuôn m u cho các tr ng c a Tu H i.

Thánh Y Nhã đích th c là m t v th n bí. Ngài t p trung vào đ i s ng tâm linh đ a trên các n n t ng thi t y u c a Kitô Giáo -- Thiên Chúa Ba Ngôi, Đ c Kitô, Bí Tích Thánh Th . Linh đ o c a ngài đ c t l trong châm ngôn c a Dòng Tên, ad majorem Dei gloriam -- "đ Thiên Chúa đ c vinh danh h n." Trong quan ni m c a ngài, s tuân ph c là m t đ c tính n i b t nh m đ m b o cho thành qu và s năng đ ng c a tu h i. M i ho t đ ng ph i đ c h ng đ n b i lòng yêu m n Giáo H i th c s và tuân ph c Đ c Thánh Cha vô đ i u ki n, vì lý do đó, m i thành viên c a dòng ph i kh n l i th th t , đó là ph i đ n b t c đầu mà đ c giáo hoàng đã sai đi đ c u r i các linh h n.

L i Bàn

Vào năm 1517, Luther đã niêm y t các đ án c a ông lên c a nhà th Wittenberg. M i b y năm sau, Thánh Y Nhã sáng l p m t tu h i góp ph n quan tr ng trong vi c ch ng l i s c i cách Tin Lành. Ngài là m t k thù b t kh tiêu di t c a Tin Lành. Tuy nhiên, trong l i l c a ngài ng i ta v n th y ti m n s đ i k t: "Ph i r t th n tr ng khi đ a ra các chân lý chính truy n đ n u ng i l c giáo có m t t đó, h s c m nh n đ c lòng bác ái và s ôn hòa Kitô Giáo. Không đ c dùng l i l c ng r n và cũng không đ c khinh mi t nh ng sai l m c a h ." M t trong nh ng khuôn m t vĩ đ i c a phong trào đ i k t hi n nay là Đ c H ng Y Bea, m t linh m c dòng Tên.

□

L i Trích

Thánh Y Nhã đ ngh l i nguy n sau đây cho các h i nhân: "L y Chúa, xin hãy ch p nh n m i đ c quy n, m i ký c, m i hi u bi t và toàn th ý chí c a con. Ngài đã ban cho con t t c nh ng gì con có, t t c con ng i c a con, và con xin phó thác chúng cho thánh ý c a Ngài, đ Ngài tùy ý s đ ng. Con ch xin Chúa ban cho con tình yêu và n s ng. Đ c nh th , con đã giàu sang đ và không dám đòi h i gì n a."

Đôi nét v khuôn m t thánh Inhaxiô Loyola

1. I-NHÃ CON NG I QU NG Đ I

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa Hồn)

Tác Giả: LM Julian Élizaldé Thành, SJ
Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

Quäng đäi đä tä bä mät quá khä.
Bä nhäng tham väng cäa mình vä chäc täc, tiäng tăm.
Bä giäc mä chinh phäc mät tiäu thä quý phái.
Bä viäc phäng sä cho mät vä vua ä trän gian.
Bä lâu đäi, gia đänh và sä nghiäp....
Bä là đäi u kiän đä theo.

Trong cuäc tä thä chäng quân Pháp ä Pamplona,
mänh đän đäi bác đä làm l-nhä gãy chân,
nhäng không đäi đäc häng đä cäa ngài.
Phäi có khuôn mät cäa Đäc Kitô thu hút,
l-nhä mäi däm bä và däm theo.

Quäng đäi là thái đä ta thäng thiäu.
Chúng ta dä sän, tính toán so đä khi säng cho Chúa,
bäi ä chúng ta không tin Chúa quäng đäi hän mình.
Chúng ta còn có quá nhiäu näi sä.
Thánh l-nhä đã đänh nghĩa quäng đäi là:
“Dâng trän cä ý muän và tä do cäa mình cho Chúa, đä mäc Ngài sä
däng bän thân mình, cũng nhä mäi sä mình theo ý Ngài” (LT.5)
Chúng ta có nên thä mät än quäng đäi väi Chúa không?

2. I-NHÃ, CON NGä I SAY MÊ GIÊSU

Giêsu là vä thä lãnh mäi mà l-nhä khám phá đäc
trong thäi gian näm trên däng bänh.
l-nhä chä mong mau khäi bänh đä đi Đät Thánh.
Ngài muän ä äi và rao giäng trên vùng đät thân thäng,
näi Đäc Giêsu đã säng, bät chäp nguy hiäm đän tính mäng.
Mät än än phäi xin trong Linh thao Tuän hai,
đä là än “Hiäu biät thâm sâu vä Chúa Giêsu,
Đäng đã làm ngäi vì tôi, đä yêu män Ngài hän và theo Ngài hän” (LT. 104).

Tình yêu Chúa Giêsu đã chi phäi cuäc đäi l-nhä.
Mät tình yêu väa rät riêng tä, tha thiät,
väa đäy tính hành đäng cä thä.

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa Hòn)

Tác Giả: LM Julian Élizaldé Thành, SJ
Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

Giêsu là mọt vua mà I-nhã mu n hi n thân ph c v ,
mu n chia s v i Ngài s m ng chinh ph c th gi i.
Tình yêu đòi nên gi ng ng i mình yêu,
ch n s nghèo khó s nh c, b coi là ngu d i, đ nên gi ng Đ c Kitô,
Đ ng đã ch u nh th vì tôi.

Chúng ta hãy đ cho Đ c Kitô thu hút mình
và gi i mình làm b n đ ng c a Ngài.
Hãy cùng Ngài đ ng cam c ng kh
đ đ a c th gi i này v cho Cha.

3. I-NHÃ, CON NG I C A TÌNH B N

I-nhã không đ c quy n yêu Chúa Giêsu
Ngài mu n t t c tr nên b n v i Chúa.
Chính vì th , đi đâu ngài cũng có b n.
Ngài có kh năng tìm đ c nh ng ng i cùng chí h ng,
và quy t h i thành mọt nhóm thân th ng.
Barcelona, Alcala, Salamanca, Paris,
đâu đâu cũng có nh ng ng i b n nh th .

Có nh ng nhóm b n không b n,
nh ng cũng có nhóm b n đã đi vào l ch s .
Paris, I-nhã đã giúp sáu b n sinh viên làm Linh thao,
thuy t ph c h quy t tâm ph c v Thiên Chúa,
trong s đó có Phanxicô Xavier.
Dù qu c t ch, tu i tác, tính khí khác nhau
nh ng h có chung mọt lý t ng, mọt c m .
c m ch u ch c linh m c đ ph c v con ng i.
c m đi Đ t Thánh đ giúp ng i H i tr i.
c m đi Rôma đ đ t mình đ i quy n Đ c Thánh Cha.
c m s ng khó nghèo và khi t nh.
H n I-nhã đã góp ph n kh i lên nh ng c m ,
ti m n n i nh ng tâm h n qu ng đ i.

Chúng ta c n xây đ ng tình b n trên n n Giêsu,

còn mở rộng vòng tay đón những bạn mới.
Cố gắng tình bạn làm bạn tốt để bạn những công việc
và làm cho công việc thành sự tốt.

4. I-NHÃ VÀ VIỆC HỌC

Sau khi không được Đấng Thánh,
I-nhã thấy mình còn học một thời gian,
đó có khả năng giúp các linh hồn.
Nhưng thấy, việc tông đồ là lý do khiến ngài đi học trở lại.
Bằng cấp chính là phương tiện để phục vụ.
Chúng ta ngày càng khi thấy I-nhã đi học 33,
can đảm ngày học chung với những chú nhóc!
Trong thời gian học ở Alcalá và Salamanca,
I-nhã lo dạy giáo lý và giảng Linh thao hơn là lo học.
Chính vì thế, ngài gặp rắc rối với giáo quy, và
việc học chính là niềm đam mê.
Cuối cùng, I-nhã quyết định học tập nghiêm túc,
kiếm tiền trả cấp để khỏi phải đi xin ăn hàng ngày.
Đến năm 44 tuổi, I-nhã mới tốt nghiệp Đấng học.
Với niềm đam mê, ngài không còn bận làm khó khăn nữa.

Một nghề nghiệp là giúp phép đấng tôi làm việc.
Kiến thức là chìa khóa để tôi gặp gỡ tha nhân.
Cố gắng tôi có khả năng đưa Chúa vào ngành chuyên môn,
và đưa con người khoa học hôm nay đến với Chúa.

5. I-NHÃ, CON NGƯỜI YẾU MỀM HỒI THÁNH

Hồi Thánh thấy I-nhã có nhu cầu vượt trội.
Có những vấn đề chần chừ sa ngã những.
Nhiều linh mục, tu sĩ cũng sa sút và bất xứng.
Ông Luther đã đưa ra sự kiện về Hồi Thánh công giáo,
sau khi phải đi vì bán ân xá một cách mờ ám.
I-nhã không phải không thấy những bạn tốt toàn,
nhưng ngài đã không chỉ trích Hồi Thánh.

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa H^on)

Tác Giả: LM Julian Élizaldé Thành, SJ
Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

Ngài ^o l^oi trong H^oi Thánh đ^o c^oi t^o, canh tân.
Dù Đ^oc Thánh Cha có nhi^ou khi^om khuy^ot,
nh^ong l-nh^o v^on coi Ng^o i là đ^oi di^on Đ^oc Kitô,
và ch^op nh^on đ^oc Ng^o i sai đi b^ot c^o đ^ou, đ^o làm b^ot c^o vi^oc gì
xét th^oy c^on cho vinh danh Chúa và l^oi ích cho con ng^o i.

Chúng ta c^on có lòng yêu m^on H^oi Thánh,
và kiên nh^on tr^oc nh^ong thay đ^oi ch^om ch^op.
Hãy b^ot tay vào vi^oc xây đ^ong H^oi Thánh
b^ong nh^ong đóng góp nh^o b^o, v^oa t^om c^oa mình,
đ^o H^oi Thánh đáp ^ong đ^oc nh^ong nhu c^ou th^oi đ^oi,
Hãy canh tân H^oi Thánh t^o bên trong
b^ong vi^oc canh tân chính b^on thân mình.

6. I-NH^o, CON NG^o I B^o T NH^o N Đ^o NH

Lúc còn trên gi^ong b^onh, l-nh^o đã có kinh nghi^om sau:
Khi nghĩ đ^on chuy^on th^o gian, ngài c^om th^oy vui thú,
nh^ong sau đó l^oi th^oy khô khan tr^ong r^ong;
còn khi nghĩ đ^on chuy^on s^ong h^ot mình cho Chúa
ngài c^om th^oy ni^om vui kéo dài.
T^o đó ngài khám phá ra tác đ^ong c^oa Thiên Chúa và ma qu^o trong đ^oi mình.
Lúc ^o Manresa, l-nh^o còn tr^oi qua nhi^ou th^o thách khác:
chán ch^ong, khô khan, b^oi r^oi đ^on đ^o mu^on t^o t^o.

Trong th^oi đi h^oc,
l-nh^o cũng b^o l^oi cu^on b^oi nh^ong t^o t^ong đ^o đ^oc m^oi m^o
khi^on ngài say mê đ^on n^oi không t^op trung vào vi^oc h^oc đ^oc.
Đ^on đ^on ngài bi^ot cách nh^on đ^onh đ^o khám phá ra
đ^ou là tác đ^ong th^oc s^o c^oa Chúa.

Chúng ta r^ot mu^on bi^ot ý Chúa khi ph^oi ch^on l^oa.
Có m^ot vài tiêu chu^on đ^o ch^on vi^oc ph^oi làm:
nên ch^on đi^ou gì có ích l^oi ph^o quát h^on và lâu b^on h^on,
ch^on ch^o nào có nhu c^ou l^on h^on và kh^on c^op h^on,
ch^on ch^o nào có hy v^ong sinh nhi^ou hoa trái h^on.

Chúng ta nhớ y chí m chí tác đợng của Chúa và không bỏ m chí m chí của ma quỷ xuýt hiến đợng thiên thần sáng láng.

7. I-NHÃ, CON NGƯỜI CỦA CÁI HÒN

“Nhóm vinh quang hèn hèn cho Thiên Chúa”
đó là đợu tâm niềm của I-nhã.
Tình yêu làm người say mê cái hèn.
I-nhã chấp nhận chịu đựng và mẫn nguyện.
Hoàn cảnh đợi thay, con người cũng biến đợi.
Đợu hôm nay là tất nhợt cho vinh danh Chúa
thì ngày mai tôi không nhợ thợa.
Chính vì thế, chí phợi suy nghĩ, tìm kiếm,
chợ phợi trăn trở, thích nghi...
Cái hèn đợa ta đợ vào mợt chuyện đợng
Đó là khao khát khôn nguôi của I-nhã.
Làm sao đợ mợi người nhợn biết Chúa,
và nhợn ra nhau là anh em?
Làm sao đợ vinh quang Thiên Chúa tràn lan trên mợt đợt này.
Chúng ta đợng đợ mình rợi vào sợ dợ dợ,
yên tâm chí cái tợm thợng.
Làm sao đợ hôm nay của tôi hợn hôm qua
và ngày mai hợn hôm nay?

Bợ bợnh gan nhợng nhợng tâm hợn đợy thanh thợn, bình yên, cha thánh I Nhã lia đợi ngày 31 tháng 7 năm 1556 trong căn phòng tĩnh lặng chợ có chính cha chí Thiên Chúa.

Lúc sinh thợi, cha I Nhã Loyola tha thợt đợc mong đợm đợn cho mợi người tin mợng chí Thiên Chúa và đợ mợi người nhợn biết rợng Thiên Chúa thợng con người, đợ sai Con Mợt yêu đợu của Ngài làm người. Tin Mợng chí Chúa Kitô bợ đợng đợnh chợt và sợng lợi đợ giợi thoát, kêu gợi loài người trợ sợ thánh thợn nguyên thợy và mợi gợi con người sợng mãi chí Thiên Chúa. Giáo Hội cũng chợ loan báo tin mợng này, nhợng cha I Nhã, đợa vào kinh nghiợm bợn thân, có mợt phợng thợ đợc biết đợ giúp nhợu người nhợn thợy Tin Mợng nhợ mợt kinh nghiợm bợn thân.

Chính cha I Nhã có kinh nghiợm nhợn thợy Thiên Chúa mợt cách sợng đợng, thân tình, không thợ nghi ngờ đợc. Kinh nghiợm của cha I Nhã không phợi là hình ảnh Chúa hiến ra, hợc nợc mợt sợt sợng hay là mợt chí mợ giác lợ lòng khác mà là kinh nghiợm nhợn thợy Thiên Chúa hiến

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa Hòn)

Tác Giả: LM Julian Élizaldé Thành, SJ

Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

đi n m t cách yên l ng và th t g n gũ. M t kinh nghi m khác h n v i l i suy t và lý thuy t sâu xa v Thiên Chúa. Cũng khác v i lòng hăng hái đ n thân làm vi c tông đ , kinh nghi m c a cha là m t s g p g gi a chính mình và Thiên Chúa, trong sâu xa thanh t nh c a cõi lòng, n i chúng ta c m th y bình an, vui s ng, tràn đ y s c s ng và tình yêu, là kinh nghi m g p Thiên Chúa và b t đ u t b chính mình đ nh ng ch cho Thánh Ý và Tình Yêu c a Ngài.

Kinh nghi m này c a thánh I Nhã b t ngu n t m t v t th ng ngài b n i đ u g i trong m t cu c chi n x y ra thành Pamplona vào năm 1521 gi a quân Pháp và quân Tây Ban Nha. Lúc y, I Nhã là m t sĩ quan r t tr và anh dũng c a hoàng đ Tây Ban Nha. I Nhã đã đôn đ c, nâng đ tích c c tinh th n binh sĩ c a mình, m t l c l ng bé nh , đ kháng c và đ ng đ u v i quân Pháp đang b a kín, bao vây thành. B th ng n ng, I Nhã tr v Loyola, n i mà 30 năm tr c, I Nhã, con út c a m t đ i ch vùng Loyola (mi n b c Tây Ban Nha) chào đ i. Trong su t 6 tháng tr i đ ng th ng, I Nhã r t y u, th p t nh t sinh nhi u l n. Trôi theo thág ngày đ ng b nh, các k ho ch cũ c a I Nhã b t đ u lung lay. I Nhã là m t chàng thanh niên hào hoa, khoáng đ t, tràn tinh th n hi p sĩ, đ y tham v ng. M c dù song thân mu n I Nhã tr thành linh m c nh ng I Nhã l i có k ho ch khác: tham v ng c a I Nhã l n l m: I Nhã thích ăn ch i h n là đ c kinh, lãnh nh n các bí tích ho c tuân gi các gi i răn c a Chúa.

Loyola và Manresa, năm 1521 và 1522, I Nhã b t đ u k t thân v i Thiên Chúa. Tình thân m i đã m m t I Nhã và, nh kinh nghi m n i tâm, I Nhã b t đ u hi u giá tr c a các bí tích, lòng sùng kính Đ c M , m c đích các di u răn Thiên Chúa. Ngay t b c đ u trên đ ng v nhà CHA, Chúa Giêsu là hình nh v n toàn c a Chúa CHA đã giúp I Nhã hi u tình yêu Thiên Chúa dành cho th gian và chính mình. Su t cu c s ng, cha I Nhã luôn luôn bi t tìm hi u và c m m n Thiên Chúa mên mê, bao la qua c ch nho nh , đ n s trong cu c s ng Chúa Giêsu. I Nhã tìm th y Thiên Chúa b ng cách tìm hi u và th ng m n b c theo chân Chúa Giêsu Nazareth, con c a M Maria. Đ c M đ n I Nhã đ n v i Chúa Giêsu. Đ k t thân v i Chúa Giêsu cũng nh m i l n mu n đ t t i m t n t i quan tr ng (ba l i tâm s trong Tu n 1, l i tâm s Hai C Hi u. ...) cha I Nhã đã kh n c u v i Đ c M tr c.

Năm 1524, I Nhã ng i chung l p v i các tr em đ h c La ng và can đ m b t đ u b c trên đ ng tr thành linh m c. Mu n có m t căn b n v ng ch c v th n h c, I Nhã sang Ba-Lê là trung tâm văn hóa n i danh nh t Âu Châu th i y và h c đ n năm 1535, I Nhã t t nghi p hai c p b ng c nhân tri t h c và cao h c th n h c. Sau m t năm chu n b s t s ng, ngài th phong linh m c và làm l m tay năm 1536. Cha I Nhã xác tín r ng m i ng i đ u có th g p Thiên Chúa m t cách thân tình. Cha dùng các khóa c m phòng theo ph ng pháp Linh Thao đ h ng đ n các v giám m c, linh m c, tu sĩ, giáo dân nam n . Trong các khóa Linh Thao, cha giúp h m lòng l ng nghe ti ng nói c a Thiên Chúa. Trong Linh Thao, h tr v v i Thiên Chúa và b t đ u b c theo Chúa Giêsu nh ng i b n đ ng chí ái.

Trong s các th y cùng h c t i đ i h c Ba-Lê, có m t nhóm nh đ n thân theo cha I Nhã. Năm năm sau, nhóm này thành l p dòng Tên (dòng Chúa Giêsu). Ng i thanh niên hi p sĩ, ái cao ng o I Nhã x a, nay b t đ u theo chân Th y, nghèo và khiêm nh ng. Dòng c a cha I Nhã cũng theo n p s ng nghèo, khiêm nh ng, xa quy n th ngoài đ i và quy n th trong Giáo H i. Sinh ra trong m t gia đình giàu có, quý phái, quen bi t v i nhi u ng i có đ a v cao sang,

Ad Majorem Dei Gloriam (Cho Vinh Danh Thiên Chúa H ́n)

Tác Giả: LM Julian ́lizaldé Thành, SJ
Thứ Bảy, 03 Tháng 4 Năm 2010 11:19

---

cha I Nh ́a c ́ th ́ đ ́ c phong ch ́ c cao trong Gi ́o H ́i, nh ́ ng ng ́i kh ́ng b ́ ́ nh h ́ ng c ́ a quy ́ n th ́ cao tr ́ ng, ch ́ c b ́ c giàu sang l ́i cu ́ n. Cha lu ́n lu ́n theo Ch ́a Gi ́su: ngh ́o và khi ́m nh ́ ng. Đ ́y là m ́ t nét c ́ a dòng T ́n, hi ́n t ́i xem ra h ́i thi ́ u. C ́ r ́ t nhi ́ u h ́nh th ́ c quy ́ n th ́ : ti ́n b ́ c, b ́ ng c ́ p cao, th ́ l ́ c chính tr ́, ́ nh h ́ ng. .. Ch ́ng ta đ ́ b ́ tham quy ́ n và l ́ y c ́ c n m ́ t ch ́t ph ́ ng ti ́n và quy ́ n th ́ m ́i đ ́ c ́ th ́ rao gi ́ ng Tin M ́ ng. Trong khi Ch ́a Gi ́su ch ́ x ́ đ ́ ng quy ́ n c ́ a s ́ th ́ t và tình th ́ ng, và đ ́ c ́ u chu ́ c ch ́ng at nh ́ s ́ y ́ u đ ́ i c ́ a th ́ p giá.

Cha I Nh ́a kính n ́ và th ́ ng m ́ n H ́i Th ́nh. Ng ́i lu ́n lu ́n ph ́ c v ́ và b ́nh v ́ c H ́i Th ́nh, nh ́ t là trong th ́ i các gi ́o phái Tin L ́nh c ́ m th ́ y b ́ t m ́n và tách kh ́i Gi ́o H ́i Công Gi ́o. Năm 1540, Đ ́ c Gi ́o Hoàng Phaol ́ III chu ́ n nh ́ n dòng T ́n đ ́ ph ́ c v ́ Gi ́o H ́i đ ́ i quy ́ n ch ́ huy c ́ a Đ ́ c Th ́nh Cha. Cha I Nh ́a lu ́n lu ́n mu ́ n ph ́ c v ́ và s ́ ng trong lòng Gi ́o H ́i (xem các nguyên t ́ c s ́ ng trong lòng Gi ́o H ́i) nh ́ ng cha kh ́ng ch ́ u n ́ nh b ́ nh ́ ng ng ́ i c ́ m quy ́ n trong Gi ́o H ́i. Cha ph ́ c v ́ và th ́ ng m ́ n Gi ́o H ́i đ ́ c Ch ́a Gi ́su l ́ a ch ́ n và sai đ ́ đ ́ mang Tin M ́ ng c ́ u r ́ i đ ́ n m ́ i ng ́ i. Đ ́ i v ́ i cha I Nh ́a các gi ́o dân, c ́ng nh ́ ch ́ chi ́n là nhi ́ m th ́ c ́ a Ch ́a Gi ́su và Ch ́a Gi ́su là đ ́ u. Nh ́ th ́nh Phaol ́, cha I Nh ́a tin r ́ ng Gi ́o H ́i, nh ́ Ch ́a Th ́nh Th ́n, là c ́ d ́u duyên đ ́ng, tinh tuy ́n, chung th ́ y c ́ a Ch ́a Gi ́su.

Vì m ́ n Gi ́o H ́i và mong Gi ́o H ́i chu to ́n s ́ m ́ nh đ ́m Tin M ́ ng đ ́ n v ́ i nh ́n lo ́i, cha I Nh ́a lu ́n lu ́n mang tinh th ́ n canh t ́n đ ́ n các c ́ ng đ ́o ́n. Cha b ́ nhi ́ u linh m ́ c và gi ́o sĩ nh ́n v ́ i c ́ p m ́ t nghi ng ́, ghen ghét. Cha b ́ đ ́ i di ́n c ́ a Gi ́o H ́i b ́ t giam tù ́ Alcal ́a và Salamanca. T ́i La M ́a cha c ́ng b ́ vài gi ́o ph ́ m cao c ́ p ghét th ́ m t ́. Trong tinh th ́ n canh t ́n, cha I Nh ́a c ́ nhi ́ u sáng ki ́n m ́ i. Cha lu ́n lu ́n mu ́ n đ ́p ́ ng nh ́ ng nhu c ́ u c ́ p bách c ́ a đ ́ ng lo ́i: năm 1538 cha m ́ phòng ă n t ́i La M ́a cho hàng tr ́m ngu ́ i ngh ́o ă n m ́ i ngày đ ́ thoát n ́n đ ́i. M ́ m ́ t c ́ x ́ đ ́ c bi ́ t đ ́ đ ́n nh ́ n các c ́ gái hoang đ ́ng, mu ́ n tr ́ v ́ xây đ ́ ng l ́ i cu ́ c s ́ ng. Cha m ́ l ́ p hu ́ n ngh ́ ngay trong thành ph ́ và giúp h ́ chu ́ n b ́ tr ́ v ́ v ́ i đ ́ i đ ́ tr ́ nên ng ́ i đ ́ng hoàng h ́ u ích. Cha m ́ c ́ x ́ cho ng ́ i Do Th ́i và H ́i Gi ́o mu ́ n h ́ c đ ́ o Công Gi ́o.

Cha I Nh ́a c ́ tinh th ́ n uy ́n chuy ́n, đ ́ y óc sáng t ́ o đ ́ đ ́p ́ ng v ́ i nhu c ́ u m ́ i, đ ́ ng th ́ i ng ́i c ́ m ́ t tinh th ́ n sâu xa, v ́ ng ch ́ c: nuôi đ ́ ng phát tri ́n đ ́ i s ́ ng n ́i tâm; xét mình, nguy ́n ng ́ m Kinh Th ́nh, s ́ng kính Đ ́ c M ́, v ́ng ph ́ c Đ ́ c Gi ́o Hoàng, c ́ tinh th ́ n kh ́ ngh ́o, lòng khi ́m nh ́ ng. Tr ́n h ́ t, ng ́i mu ́ n là b ́n đ ́ ng hành c ́ a Ch ́a Gi ́su, ph ́ c v ́ Ch ́a và đ ́p l ́ i các nhu c ́ u tinh th ́ n c ́ a tha nh ́n. (Trích ĐH 7-8/ 1984)